

Jack Reacher en Michelle Chang brachten samen drie dagen door in Milwaukee. Op de ochtend van de vierde dag was ze vertrokken. Reacher kwam met koffie terug naar hun kamer en vond een briefje op zijn kussen. Hij had dergelijke briefjes eerder gezien. Er stond altijd hetzelfde in. In directe dan wel indirecte bewoordingen. Het briefje van Chang was opgesteld in indirecte bewoordingen. Het briefje was daarnaast eleganter dan de meeste andere briefjes. Niet zozeer qua uiterlijk, want het was met een balpen neergekrabbeld op een door vocht gerimpeld velletje van een notitieblok van het motel. Het was elegant qua stijl. Om iets uit te leggen, had ze een vergelijking gemaakt die zowel vleierend als verontschuldigend was. Ze had geschreven: *Je bent net als New York. Ik kom er graag op bezoek, maar ik zou er nooit kunnen wonen.*

Hij deed wat hij altijd deed. Hij liet haar gaan. Hij begreep het. Ze hoefde zich niet te verontschuldigen. Hij kon nergens wonen. Zijn hele leven was een bezoek. Wie zou daartegen kunnen? Hij dronk zijn koffie op en daarna die van haar. Hij pakte zijn tandenborstel uit het glas in de badkamer en liep weg, een paar straten door, linksaf en rechtsaf, naar het busstation. Zij zat waarschijnlijk in een taxi. Op weg naar de luchthaven. Ze had een gold card en een smartphone.

Bij het busstation deed hij wat hij altijd deed. Hij kocht een kaartje voor de eerstvolgende bus de stad uit, ongeacht de bestemming. Dat bleek een gat aan het einde van de wereld te zijn, helemaal in het noordwesten, aan de kust van Lake Superior. In principe helemaal de verkeerde kant op, want het was er kouder, niet warmer. Maar regels waren regels, dus stapte hij in. Hij zocht een plek en keek uit het raam. Wisconsin zoefde voorbij met weilanden die waren veranderd in stoppelvelden met hooibalen, de graslanden afgegraasd, de bomen donker en zwaar. Het liep tegen het einde van de zomer.

Er kwam een einde aan meerdere dingen. Ze had de gebruikelijke vragen gesteld. Vragen die eigenlijk verkapte meningen waren. Een jaar, dat kon ze begrijpen. Absoluut. Een kind dat in het buitenland

op militaire bases was opgegroeid, daarna zelf gestationeerd was geweest op militaire bases in het buitenland, alleen onderbroken door vier jaar West Point, dat nu eenmaal niet bekendstond als een rustoord, zou als volwassene natuurlijk een jaar rondreizen om alles een keer te zien voordat hij zich ergens zou settelen. Misschien wel twee jaar. Maar langer niet, en niet permanent. Laten we eerlijk wezen, dat begon verdacht veel op iets ziekelijks te lijken.

Het werd allemaal gezegd met veel betrokkenheid en zonder te oordelen. Geen gedoe. Een gesprek van twee minuten. Maar de boodschap was duidelijk, zo duidelijk als dergelijke boodschappen maar konden zijn. Het had iets te maken met ontkenning. ‘Ontkenning van wat?’ had hij gevraagd. Eigenlijk vond hij zijn leven helemaal niet problematisch.

‘Zie je wel?’ had ze gezegd.

Dus stapte hij in de bus naar het einde van de wereld en zou hij ook helemaal naar het einde van de wereld zijn meegereden, want regels zijn regels, ware het niet dat hij bij de tweede plaspauze een wandelingetje maakte en in de etalage van een pandjeshuis een ring zag liggen.

De tweede plaspauze vond laat in de middag plaats in het treurige deel van een klein stadje. Waarschijnlijk de zetel van het bestuur van de county, of een of andere afdeling van dat bestuur. Misschien was het hoofdkwartier van de county police er gevestigd. Ze hadden er in ieder geval een gevangenis. Dat was duidelijk. Reacher zag de kantoren van advocaten die borgstelling regelden, en een pandjeshuis. Volop in bedrijf, naast elkaar in een vervallen straat achter het gebouw met de toiletten voor de plaspauze.

Hij was stijf van het zitten. Hij liet zijn blik gaan door de straat achter het toiletgebouw en liep ernaartoe. Zomaar, even bewegen. Even de spieren losmaken. Toen hij dichterbij kwam, telde hij de gitaren in de etalage van het pandjeshuis. Zeven. Droevige verhalen, stuk voor stuk. Als de liedjes op een countrzynder. Onvervulde dromen. Vooraan in de etalage lagen glazen platen met kleiner spul. Allerlei sieraden. Ook ringen. Ook ringen van eindexamenklassen. Klassenringen. Klassenringen van uiteenlopende highschools. Behalve één. Eén van die klassenringen was van West Point, uit 2005.

Het was een mooie ring. Traditioneel vormgegeven in een traditionele stijl, met verfijnd filigraanwerk in goud en een zwarte steen, misschien een halfedelsteen, misschien glas, gevat in een ovale rand waarin aan de bovenkant *West Point* was gegraveerd, en langs de onderkant 2005. Letters in een traditionele stijl, een klassieke benadering, ofwel uit respect voor het verleden of bij gebrek aan verbeeldingskracht. Wie afstudeerde aan West Point ontwierp zijn eigen ring, bepaalde zelf hoe die eruit moest zien. Een oude traditie. Of misschien moest je het een oud recht noemen, want de klassenringen van West Point waren de eerste in hun soort geweest.

Het was een erg kleine ring.

Reacher zou hem om geen enkele van zijn vingers hebben kunnen schuiven. Zelfs niet om de pink van zijn linkerhand, nog niet eens voorbij de nagel. Zeker niet over de eerste knokkel. Het was de ring van een vrouw. Misschien een kopie voor een vriendin of een verloofde. Dat deden ze wel eens. Als blijk van genegenheid of als aandenken.

Maar misschien ook wel niet.

Reacher duwde de deur van het pandjeshuis open en liep naar binnen. Een man achter de kassa keek op. Het was een beer van een kerel, sjofel en onverzorgd. Ongeveer halverwege de dertig, donkergetint en meer dan genoeg vet rondom een sowieso al fors postuur. Een sluwe blik in de ogen. Sluw genoeg in ieder geval om adequaat te reageren op de plotse verschijning van een klant van een meter zesennegentig die meer dan honderdtien kilo woog. Aangestuurd door instinct. De man was niet bang. Hij had een geladen pistool onder de toonbank, tenzij hij een volslagen idioot was, maar zo zag hij er niet uit. Niettemin wilde de man niet het risico lopen dat hij agressief zou klinken, al wilde hij ook weer niet overgedienstig overkomen. Een kwestie van trots. Dus zei hij: 'Hoe gaat het?'

Niet goed, dacht Reacher, om eerlijk te zijn. Chang zou ondertussen terug zijn in Seattle. Terug in haar eigen leven.

'Ik mag niet klagen,' zei hij echter.

'Wat kan ik voor u doen?'

'Laat me de klassenringen eens zien.'

De man trok het blad met ringen voorzichtig van de glazen plaat en zette het op de toonbank. De ring van West Point was omgerold

als een golfballetje. Reacher pakte de ring. Aan de binnenkant was een tekst gegraveerd. Dat betekende dat het geen kopie was, bedoeld voor een vriendin of een verloofde. Kopieën kregen geen graving. Een oude traditie. Niemand wist waarom dat zo was.

Geen blijk van genegenheid, geen aandenken. Het was het ware werk. De ring van een cadet, verdiend na vier zware jaren. Met trots gedragen. Natuurlijk. Als je er niet trots op was dat je in West Point was geweest, kocht je geen ring. Het was niet verplicht.

In de ring stond *S.R.S. 2005* gegraveerd.

De bus claxonneerde drie keer. Hij stond op het punt verder te rijden, maar er ontbrak een passagier. Reacher legde de ring neer, zei 'Bedankt' en liep de winkel uit. Hij haastte zich terug om het toiletgebouw heen, stak bij de bus zijn hoofd naar binnen en zei tegen de chauffeur: 'Ik blijf hier.'

'Je krijgt geen geld terug.'

'Dat hoeft ook niet.'

'Heb je nog een tas onderin?'

'Geen tas.'

'Prettige dag verder.'

De man haalde een hendel over en de deur zoog dicht pal voor Reachers neus. De motor brulde en de bus vertrok zonder hem. Hij keerde zich af van de dieselwalm en liep terug naar het pandjeshuis.

De man in het pandjeshuis was een beetje chagrijnig dat hij het blad met ringen al zo snel nadat hij het weer had weggelegd, opnieuw tevoorschijn moest halen. Maar hij deed het wel en legde het blad op dezelfde plek op de toonbank. De ring van West Point was weer omgerold. Reacher pakte de ring.

‘Herinner je je de vrouw nog die deze ring heeft verpand?’ vroeg hij.

‘Hoe zou ik?’ zei de man. ‘Ik heb hier zoveel.’

‘Hou je boeken bij?’

‘Ben jij een smeris?’

‘Nee,’ zei Reacher.

‘Alles hier is legaal.’

‘Dat interesseert me niet. Ik wil alleen weten hoe de vrouw heet van wie je deze ring hebt.’

‘Waarom?’

‘We hebben dezelfde opleiding gedaan.’

‘Waar? Hier ergens in de staat?’

‘In het oosten,’ zei Reacher.

‘Ik wil je niet beledigen, maar jullie hebben niet bij elkaar in de klas gezeten. Niet in 2005.’

‘Het geeft niet. Ik ben van een vorige generatie, maar er verandert daar niet zoveel. Dat betekent dat ik weet hoe ze haar best heeft moeten doen om aan die ring te komen. Dus nu vraag ik me af welke ongelukkige omstandigheden ertoe hebben geleid dat ze er afstand van heeft gedaan.’

‘Wat voor soort opleiding was dat?’ vroeg de man.

‘Een opleiding waar ze je allerlei praktische dingen leren.’

‘Een soort beroepsopleiding?’

‘Min of meer.’

‘Misschien heeft ze een ongeluk gehad en is ze overleden.’

‘Misschien,’ zei Reacher. *Maar misschien ook niet*, dacht hij. Hij dacht aan Irak, en daarna aan Afghanistan. 2005 was een pittig jaar geweest om je studie af te ronden. ‘Maar ik zou het graag zeker weten,’ zei hij.

‘Waarom?’ vroeg de man opnieuw.
‘Dat kan ik je niet precies zeggen.’
‘Heeft dat iets met eergevoel te maken?’
‘Misschien wel, ja.’
‘Hebben ze dat in het beroepsonderwijs?’
‘Bij sommige opleidingen.’
‘Er is hier geen vrouw geweest. Die ring zat bij een heleboel andere spullen die ik heb gekocht.’
‘Wanneer?’
‘Ongeveer een maand geleden.’
‘Van wie?’
‘Ik ga je niet vertellen met wie ik zakendoel. Waarom zou ik? Het is allemaal legaal. Allemaal boven de toonbank, met goedkeuring van de staat. Ik heb een vergunning en ze komen van alles en nog wat inspecteren.’
‘Waarom ben je dan zo terughoudend?’
‘Omdat het privé-informatie is.’
‘En als ik die ring koop?’ vroeg Reacher.
‘Hij kost vijftig dollar.’
‘Dertig.’
‘Veertig.’
‘Verkocht,’ zei Reacher. ‘Dan heb ik nu het recht om te horen waar hij vandaan komt.’
‘Dit is geen veiling bij Sotheby’s.’
‘Maar toch.’
De man aarzelde even.
‘Hij komt van een man die dingen regelt met liefdadigheid. Mensen doen schenkingen om die als aftrekpost voor de belasting op te kunnen voeren. Meestal oude auto’s en boten, maar ook andere dingen. Die man geeft ze een reçu met een flink opgeschroefd bedrag erop voor de fiscus. Vervolgens verkoopt hij de spullen waar hij ze maar kwijt kan voor een zo goed mogelijke prijs en schrijft hij een cheque uit voor het goede doel. Ik koop het kleine spul van hem. Ik krijg van alles en nog wat en ik hoop dat ik er winst op maak.’
‘Dus je denkt dat iemand deze ring heeft gedoneerd aan een goed doel en de schenking vervolgens heeft afgetrokken van de belasting?’

‘Als de oorspronkelijke eigenaar is overleden, is dat niet zo gek. Die van 2005. Een deel van de erfenis.’

‘Ik denk het niet,’ zei Reacher. ‘Ik denk dat een erfgenaam in de familie de ring zou hebben gehouden.’

‘Dat hangt ervan af hoe goed de boterham van die erfgenaam belegd was.’

‘Hebben jullie het zwaar hier?’

‘Met mij gaat het wel, maar ik heb een pandjeshuis.’

‘En toch schenken mensen nog steeds spullen aan goede doelen.’

‘In ruil voor valse bonnetjes. Als puntje bij paaltje komt, slikt de overheid de aftrekpost. Een vorm van bijstand langs een andere weg.’

‘Wie is die man van het goede doel?’ vroeg Reacher.

‘Dat vertel ik je niet.’

‘Waarom niet?’

‘Daar heb je niets mee te maken. Ik bedoel, wie ben jij eigenlijk?’

‘Gewoon iemand met een rottag. Dat is niet jouw schuld natuurlijk, maar als je me om advies zou vragen, zou ik moeten zeggen dat het misschien een slecht idee zou zijn om het nog beroerder voor me te maken. Dat zou de druppel kunnen zijn die de emmer doet overlopen.’

‘Is dat een dreigement?’

‘Het is eerder zoiets als het weerbericht. Publieke dienstverlening. Een stormwaarschuwing. Houd de ramen en deuren dicht.’

‘Mijn winkel uit.’

‘Gelukkig heb ik geen hoofdpijn meer. Ze hebben me op mijn hoofd geslagen, maar dat is weer helemaal over. Dat heeft een arts gezegd. Daar moest ik naartoe van een vriendin. Twee keer. Ze maakte zich zorgen om me.’

De man van het pandjeshuis aarzelde opnieuw even.

‘Wat voor opleiding was dat eigenlijk precies waar die ring van is?’ vroeg hij toen.

‘Een militaire academie,’ zei Reacher.

‘Die zijn voor, neem me niet kwalijk dat ik het zo zeg, jongens met problemen, of jongens die gestoord zijn. Ik bedoel het niet verkeerdt.’

‘Je moet het die jongens niet aanrekenen,’ zei Reacher. ‘Je moet

naar het gezin kijken. Om je de waarheid te zeggen, op die opleiding van ons waren er nogal wat met ouders die zelf mensen hadden gedood.’

‘Echt?’

‘Meer dan gemiddeld.’

‘Dus jullie blijven elkaar altijd dekken.’

‘We laten niemand vallen.’

‘Deze man praat niet met vreemden.’

‘Heeft hij een vergunning en krijgt hij controle van de staat?’

‘Wat ik hier doe, is legaal. Dat zegt mijn advocaat. Zolang ik er zelf maar heilig in geloof. En dat doe ik ook. Alles komt uit schenkingen voor een goed doel. Ik heb de documenten gezien. Allerlei mensen doen het. Ze maken er zelfs reclame voor op tv. Vooral auto’s. Soms boten.’

‘Maar die man wil niet met mij praten?’

‘Het zou me verbazen.’

‘Heeft hij geen manieren?’

‘Ik zou hem niet uitnodigen voor een picknick.’

‘Hoe heet hij?’

‘Jimmy Rat.’

‘Echt?’

‘Zo laat hij zich noemen.’

‘En waar moet ik meneer Rat zoeken?’

‘Op een plek waar minstens zes Harley-Davidsons geparkeerd staan. Als je een kroeg ziet met zes stuks voor de deur, zit Jimmy Rat binnen.’

Het was een betrekkelijk kleine stad. Voorbij het treurige deel van de stad was een buurt die over vijf jaar misschien het treurige deel van de stad zou zijn. Of misschien over tien jaar. Er was hoop, er waren wel een paar dichtgespijkerde panden, maar niet veel. De meeste winkels deden nog zaken, in een gemoedelijk plattelands-tempo. Grote pick-ups reden langzaam door de straten. Er was een poolhal. Weinig straatlantaarns. Het begon donker te worden. Iets in de stijl van bouwen maakte duidelijk dat het een streek was met melkveehouderijen. De winkels hadden de vorm van ouderwetse melkschuren. Op de een of andere manier zat er hetzelfde DNA in.

In een vrijstaande houten keet was een kroeg gevestigd. Ervoor lag een parkeerterreintje van met onkruid overwoekerd grind. Op het grind stonden zeven Harley-Davidsons keurig op een rij. Misschien geen echte Hells Angels, eerder een van de vele verwante genootschappen. Onder bikers kwamen evenveel afscheidingen voor als onder baptisten. Allemaal van hetzelfde laken een pak, maar stuk voor stuk anders. Kennelijk hielden deze mannen van zwarte leren kwastjes en verchromd plaatwerk. Ze hielden ervan ver achterover te leunen en de voeten breeduit naar voren te steken. Misschien wel vanwege het verkoelende effect. Misschien hadden ze dat nodig. Over het algemeen droegen ze zware leren jacks, leren broeken en laarzen. Allemaal zwart. Nogal heet aan het einde van de zomer.

De motoren waren allemaal in donkere, glanzende kleuren gespoten. Vier met oranje vlammen, drie met rune-achtige symbolen in een zilverkleurige contour. De kroeg was grijs van ouderdom, een paar shingles op het dak waren verschoven. In een van de ramen hing een airconditioningsapparaat dat zijn uiterste best deed. Druppend water vormde eronder een plas. Er reed een patrouillewagen van de politie voorbij, langzaam, met op het asfalt sissende banden. County police. Waarschijnlijk had de agent de eerste helft van zijn wacht met een radargun langs de highway gestaan om de gemeentelijke belastinginkomsten wat op te vijzelen en patrouilleerde hij nu door de achterafstraten van de stad om te laten zien

dat hij er was, dat de plekken waar je problemen mocht verwachten in de gaten werden gehouden. De politieagent in de auto draaide zijn hoofd in de richting van Reacher en staarde hem aan. Hij leek in geen enkel opzicht op de pandjesbaas. Hij was in prima conditie. Hij had een mager gezicht en een pientere oogopslag. Hij zat kaarsrecht achter het stuur en zijn haar was onlangs geknipt. Gemillimeterd en over de slapen opgeschoren. Misschien de dag ervoor. Hooguit twee dagen eerder.

Reacher bleef stilstaan en keek hem na toen hij wegreed. Hij hoorde in de verte de uitlaat van een motor die dichterbij kwam en luider werd. Een geluid als van een zware hamer. Een achtste Harley kwam de bocht om, zo langzaam als de zwaartekracht maar toestond. Een grote zware machine die blafte en knalde. De biker leunde achterover met zijn voeten op twee steunen die helemaal naar voren stonden. Hij helde over om een bocht te maken en reed het grind op. Hij droeg een zwartleren jack met daaronder een zwart t-shirt. Hij parkeerde aan het einde van de rij motoren. Het geluid van de motor in zijn vrij klonk als de hamer van een smid op het aambeeld. Toen zette hij de motor af en trok het gevaarte op de standaard. De stilte keerde weer.

‘Ik zoek Jimmy Rat,’ zei Reacher.

Onwillekeurig schoot de blik van de man naar een van de andere motoren, maar hij zei: ‘Ken ik niet,’ en liep weg, stijf en met kromme benen, in de richting van de ingang van de kroeg. Hij had een peervormig postuur en was een jaar of veertig. Bijna een meter tachtig en log. Hij had een vale huidskleur, alsof zijn huid was ingesmeerd met motorolie. Hij trok de deur open en liep naar binnen.

Reacher bleef staan waar hij stond. De motor waarop de nieuw aangekomen biker een blik had geworpen, was een van de drie met zilverkleurige runen. Hij was even reusachtig als de andere motoren, maar de voetsteunen en het stuur waren iets dichterbij het zadel geplaatst dan bij de rest het geval was. En ook zo’n vijf centimeter dichterbij dan de voetsteunen en het stuur van de net aangekomen biker. Jimmy Rat was dus waarschijnlijk hooguit een meter zeventig. Misschien een mager mannetje, vandaar die naam. Misschien was hij gewapend met een mes of een pistool. Misschien gevaarlijk.

Reacher liep naar de deur van de kroeg. Hij trok hem open en stapte naar binnen. Het was er donker en heet en het stonk er naar gemorst bier. Het lokaal was langwerpig met een koperen bar langs de volle lengte aan de linkerkant en tafeltjes rechts. In de achterwand was een boog waarachter een smalle gang lag. Toiletten, een munttelefoon en een nooduitgang. Vier ramen. In totaal zes mogelijkheden om de kroeg te verlaten. Het eerste waar een ex-MP naar keek.

De acht bikers zaten aan twee tafels die bij een van de ramen tegen elkaar waren geschoven. Ze dronken bier uit grote zware glazen die glansden van de condens. De nieuw aangekomen biker had zich tussen de anderen gewurmd en zat peervormig op zijn stoel met het volste glas. Zes van de anderen vielen qua lichamelijk schoon grofweg in een vergelijkbare categorie. Een was erger dan de anderen. Ongeveer een meter zeventig, mager, een smal gezicht en rusteloze ogen.

Reacher bleef bij de bar staan en bestelde koffie.

‘Heb ik niet,’ zei de kroegbaas. ‘Spijt me.’

‘Is dat Jimmy Rat daar? Die kleine?’

‘Als jij een appeltje met hem te schillen hebt, doe je dat buiten, oké?’

De kroegbaas liep weg. Reacher wachtte. Een van de bikers dronk zijn glas leeg, stond op en zette koers richting de gang met de toiletten. Reacher stak de ruimte over en ging op de vrijgekomen stoel zitten. Het hout voelde warm aan. Bij de achtste biker ging een lampje branden. Hij staarde naar Reacher en wierp toen een blik op Jimmy Rat.

‘Dit is een privéfeestje, maat. Jij bent niet uitgenodigd,’ zei die.

‘Ik heb informatie nodig,’ zei Reacher.

‘Waarover?’

‘Donaties voor goede doelen.’

Jimmy Rat keek hem onbewogen aan tot het tot hem doordrong. Hij keek in de richting van de deur, waarachter ergens het pandjeshuis lag, waar hij duidelijke afspraken had gemaakt. Hij zei: ‘Rot op.’

Reacher legde zijn linkervuist op tafel. Zo groot als een kip uit een supermarkt. Lange dikke vingers met knokkels als walnoten. Oude putten en littekens staken wit af tegen de door de zon ge-

bruinde huid. ‘De zwendel waar jij mee bezig bent, interesseert me niet,’ zei hij. ‘En het interesseert me ook niet van wie je steelt. Of van wie je gestolen spullen heelt. Dat interesseert me allemaal niet. Ik wil alleen maar weten hoe je aan deze ring bent gekomen.’

Hij opende zijn vuist. De ring lag in zijn hand. *West Point 2005*. Filigraan van goud, een zwarte steen. Klein. Jimmy Rat zei niets, maar iets in zijn blik gaf Reacher de zekerheid dat hij het ding herkende.

‘Een andere naam voor West Point is United States Military Academy. Die eerste twee woorden vormen een aanwijzing. Dit is een federale zaak.’

‘Ben jij een smeris?’

‘Nee, maar ik heb wel een kwartje in mijn zak voor de telefoon.’

De ontbrekende biker kwam terug van het toilet. Hij bleef stilstaan achter de stoel waarop Reacher zat en spreidde zijn armen in een overdreven gebaar van verbijstering. Alsof hij wilde zeggen: wat is hier in hemelsnaam aan de hand? Wie is dit? Reacher hield één oog op Jimmy Rat gevestigd en het andere op het raam naast hem, waarin hij een vage weerspiegeling zag van wat er achter zijn schouder gebeurde.

‘Die stoel is van iemand,’ zei Jimmy Rat.

‘Ja... van mij,’ zei Reacher.

‘Je krijgt vijf seconden.’

‘Ik neem zo lang als ik nodig heb om van jou antwoord te krijgen op mijn vraag.’

‘Heb je het gevoel dat alles meezit vanavond?’

‘Dat is niet nodig.’

Reacher legde zijn rechterhand op de tafel. Die was iets groter dan zijn linkerhand. Heel normaal voor mensen die rechtshandig zijn. Iets meer putten en littekens, en ook een v-vormige vlek die eruitzag als een slangenbeet, maar was veroorzaakt door een spijker.

Jimmy Rat haalde zijn schouders op alsof het hele gesprek niets om het lijf had.

‘Ik maak deel uit van een reeks toeleveranciers. Ik krijg spullen van mensen die ze weer van andere mensen krijgen. Die ring is een donatie of hij is verkocht of verpand en nooit opgehaald. Meer weet ik er niet van.’

‘Van welke andere mensen heb je hem gekregen?’

Jimmy Rat zei niets. Reacher hield het raam met zijn linkeroog in de gaten. Met zijn rechteroog zag hij Jimmy Rat knikken. In de weerspiegeling in het glas was te zien dat de man die achter Reacher stond zich opmaakte voor een molenwiek met rechts. Het was duidelijk zijn bedoeling Reacher een knal tegen de zijkant van zijn hoofd te geven, misschien wel om hem van zijn stoel te slaan, maar op zijn minst om hem iets inschikkelijker te maken.

Dat werkte niet.

Reacher koos de weg van de minste weerstand. Hij dook weg en liet de vuist door de lege ruimte boven zijn hoofd maaien. Toen kwam hij weer overeind, zette zich af met zijn voeten, draaide om zijn as en maakte gebruik van zijn achterovervallende beweging om zijn elleboog in de nier van de man achter hem te planten, die zich toevallig net op de juiste plaats bevond. Het was een onberispelijke voltreffer. De man ging hard onderuit. Reacher plofte neer in zijn stoel en bleef daar zitten alsof er niets was gebeurd.

Jimmy Rat staarde alleen maar.

‘Regel je zaakjes buiten, ja? Dat heb ik je toch gezegd?’ zei de kroegbaas.

Het klonk alsof hij het meende.

‘Nu heb je een probleem,’ zei Jimmy Rat.

Dat klonk ook alsof hij het meende.

Op datzelfde moment deed Chang waarschijnlijk de boodschappen voor het avondeten. Misschien in een klein kruidenierswinkeltje in de buurt. Gezonde producten, maar eenvoudig. Waarschijnlijk was ze moe.

Een slechte dag.

‘Zes vadsige kerels en een dwerg. Dat is een eitje.’

Hij stond op. Hij draaide zich om, stapte op de man die op de vloer lag en liep over hem heen. Naar de uitgang. Naar buiten, het grind op, naar de rij glimmende motoren. Hij keerde zich om en zag dat de anderen achter hem aan kwamen. De niet zo heel *magnificent seven*. In grote lijnen stijf en met kromme benen, en in meerdere of mindere mate misvormd door bierbuiken en een slechte houding. Maar toch, veel gewicht bij elkaar opgeteld. En veertien vuisten. Veertien laarzen.

Waarschijnlijk met een stalen neus.

Misschien een heel slechte dag.

Maar wat kon het hem uiteindelijk schelen?

De zeven mannen vormden een halve cirkel, drie links van Jimmy Rat en drie rechts. Reacher bleef in beweging en dirigeerde ze zoals hij ze wilde hebben, met zijn rug naar de straat. Hij wilde niet klem komen te zitten tegen de een of andere schutting. Hij was niet van plan op de vlucht te slaan, maar het kon geen kwaad om die mogelijkheid open te houden.

De zeven mannen maakten de halve cirkel kleiner, maar niet klein genoeg. Ze bleven op een afstand van een meter of drie en zo ongeveer een meter van elkaar verwijderd. Dat maakte de eerste twee acties voor de hand liggend. Ze zouden op hem af komen schuifelen, langzaam, waarschijnlijk grommend en woest kijkend. Dan zou Reacher snel in actie komen, zich door het kordon slaan, waarna ze zich allemaal zouden omdraaien, zodat Reacher opnieuw tegenover een halve cirkel zou staan, deze keer met nog maar zes man. Vervolgens van hetzelfde laken een pak, zodat er nog maar vijf overeind zouden staan. Ze zouden er geen derde keer in trappen, dus op dat moment zouden ze zich verspreiden, alle kanten op, allemaal behalve Jimmy Rat, die, zo schatte Reacher in, helemaal niet zou vechten. Te slim. Dus zou het uiteindelijk een knokpartij worden van vier tegen één.

Een slechte dag.

Voor deze of gene.

‘Laatste kans,’ zei Reacher. ‘Zeg tegen die kleine dat hij antwoord moet geven op mijn vraag, dan kunnen jullie allemaal weer achter jullie pullen met zeepsop kruipen.’

Niemand zei iets. Ze kropen allemaal iets dichters naar elkaar toe, doken iets meer in elkaar en begonnen op hem af te schuifelen, de handen breeduit en gereed om in actie te komen. Reacher zocht zijn eerste slachtoffer uit en wachtte. Hij wilde hem op een afstand van anderhalve meter hebben. Eén stap, niet twee. Je kon de extra energie beter voor later bewaren.

Toen hoorde hij achter zich opnieuw banden op het asfalt, terwijl voor hem de zeven man zich oprichtten en met een gemaakt onschuldige uitdrukking op hun gezicht om zich heen keken. Reacher

keerde zich om en zag de patrouillewagen aankomen. Dezelfde politieagent. County police. De auto kwam langzaam tot stilstand en de agent nam de tijd om de situatie in ogenschouw te nemen. Hij liet het raam aan de passagierskant omlaagzakken, boog over de passagiersstoel, keek Reacher aan en zei: 'Sir, komt u even naar de auto.'

Dat deed Reacher, maar niet aan de passagierskant. Hij wilde de bikers niet de rug toekeren. Hij liep om de kofferbak van de auto heen naar het raam aan de bestuurderskant. Dat gleed zoemend omlaag terwijl het raam aan de passagierskant weer omhooggleed. De agent had zijn pistool in de hand. Ontspannen, laag, op schoot.

'Wil je me vertellen wat er aan de hand is?' vroeg de agent.

'Was het landmacht of mariniers?' vroeg Reacher.

'Waarom zou ik bij een van de twee hebben gezeten?'

'De meeste politiemensen in een plaats als deze hebben die achtergrond. En zeker die politiemensen die de moeite nemen helemaal naar de dichtstbijzijnde basis te gaan om hun haar te laten knippen.'

'Landmacht.'

'Ik ook. Er is niets aan de hand hier.'

'Ik wil het hele verhaal horen. Er hebben allerlei kerels bij de landmacht gezeten. Ik ken jou niet.'

'Jack Reacher, 110th MP. Laatste rang majoor. Aangenaam.'

'Ik heb het 110th wel eens horen noemen.'

'In gunstige zin, hoop ik.'

'Jullie hoofdkwartier zat in het Pentagon, toch?'

'Nee, ons hoofdkwartier was in Rock Creek, Virginia. Een eindje ten noordwesten van het Pentagon. Ik heb daar een tijdje in het mooiste kantoor gezeten. Was dat je controlevraag?'

'Je bent geslaagd voor de test. Het was Rock Creek. Vertel me nu eens wat er aan de hand is. Het leek erop dat je op het punt stond met die kerels op de vuist te gaan.'

'Tot nu toe hebben we alleen gepraat,' zei Reacher. 'Ik heb ze een vraag gesteld. Ze zeiden dat ze me liever buiten in de openlucht antwoord zouden geven. Ik weet niet waarom. Misschien zijn ze bang voor luistervinken.'

'Wat heb je ze gevraagd?'

'Waar ze deze ring vandaan hebben.'

Reacher legde zijn pols op de rand van het portier en opende zijn vuist.

‘West Point,’ zei de agent.

‘Verkocht aan een pandjeshuis door die kerels. Ik wil weten van wie ze hem hebben.’

‘Waarom?’

‘Dat weet ik niet zo precies. Ik denk dat ik gewoon het verhaal erachter wil horen.’

‘Dat vertellen die kerels je niet.’

‘Ken je ze?’

‘Niets wat we kunnen bewijzen.’

‘Maar?’

‘Ze halen spullen op uit South Dakota, via Minnesota. Twee staten verderop. Maar nooit zoveel in één keer dat de FBI geïnteresseerd is in grensoverschrijdende criminaliteit. En nooit zoveel dat een rechercheur in South Dakota in het vliegtuig stapt deze kant op. Het is dus een vrijwel risicoloze business voor ze.’

‘Waar in South Dakota?’

‘Dat weten we niet.’

Reacher zei niets.

‘Je zou moeten instappen,’ zei de agent. ‘Ze zijn met z’n zevenen.’

‘Ik red me wel,’ zei Reacher.

‘Als je wilt, arresteer ik je. Dat oogt beter, maar je moet hier wel weg, want ik moet ook weg, ik kan hier niet mijn hele wacht blijven staan.’

‘Je hoeft je om mij geen zorgen te maken.’

‘Misschien moet ik je sowieso maar arresteren.’

‘Waarvoor? Voor iets wat nog niet is gebeurd?’

‘Voor je eigen veiligheid.’

‘Ik zou me beledigd kunnen voelen,’ zei Reacher. ‘Je lijkt je niet al te veel zorgen te maken om hun veiligheid. Je praat alsof de uitkomst al vaststaat.’

‘Stap in. Noem het maar een tactische terugtocht. Je kunt ook wel op een andere manier meer te weten komen over die ring.’

‘Hoe dan?’

‘Vergeet de hele zaak maar. Tien tegen één dat er helemaal geen verhaal is. Waarschijnlijk is de man helemaal boos en verbitterd

teruggekeerd en heeft hij die klotering zo snel mogelijk verkocht om de huur voor zijn stacaravan te betalen.'

'Werkt dat zo, hier in de buurt?'

'Vaak wel.'

'Met jou gaat het wel goed.'

'Het kan alle kanten op.'

'Het was geen man. Daarvoor is de ring te klein. Het was een vrouw.'

'Vrouwen wonen ook in stacaravans.'

Reacher knikte. 'Ik ben het met je eens. Tien tegen één is er geen verhaal, maar ik wil het zeker weten. Gewoon, voor het geval dat.'

Het bleef even stil. Slechts het fluisteren van de motor was te horen, en een briesje dat met de telefoonkabels speelde.

'Laatste kans,' zei de agent. 'Wees slim en stap in.'

'Ik red me wel,' zei Reacher opnieuw. Hij deed een stap achteruit en ging rechtop staan. De agent schudde vertwijfeld zijn hoofd, wachtte even, gaf het toen op en reed weg, langzaam, de banden sissend op het asfalt, een dunne pluim uitlaatgassen achterlatend. Reacher keek hem na tot de hoek van de straat en stapte toen weer op het grind, waar de halve cirkel zich opnieuw om hem heen vormde.